

Yumuşak Güç Sert Güvenlikle Buluştuğunda: AB'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP) Türkiye'nin Milli Güvenliğine Katkıda Bulunabilir mi?

Dr. Sibel Elif ÖZDİLEK¹

ÖZET

Avrupa Birliği, on yıllar boyunca özerk bir Dış ve Güvenlik Politikası (GDSP) ve buna bağlı olarak Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (OGSP) oluşturmaya kendini adanmıştır. Bu çaba devam eden bir süreçtir, ancak AB'yi bir güvenlik aktörü olarak öne çıkarmak için bir dizi girişimde bulunulmuştur; bunlar arasında bir dizi kriz yönetimi operasyonu ve misyonu da yer almaktadır. AB üye devletlerinin neredeyse tamamı NATO müttefiki olduğundan, bu çabaların bazıları NATO'nun kendi çalışmalarıyla birlikte yürütülmüş, bazıları ise yürütülmemiştir. AB'nin OGSP'sinin en görünür yönü, tartışmasız bir şekilde dünyanın dört bir yanında konuşlandırılan kriz yönetimi operasyonları/misyonlarıdır. Avrupa Birliği yıllardır stratejik özerkliğe doğru ilerliyor ve bu çaba son zamanlarda daha belirgin hale geldi. AB'nin "küresel aktörlük" alanındaki en görünür eylemleri tartışmasız kriz yönetimi misyonları/operasyonlarıdır. AB'ye üye olmak için aday ülke ve yarım yüzyılı aşkın süredir NATO müttefiki olan Türkiye, Avrupa güvenlik ve savunma kimliğinin ve politikasının şekillenmesinde yer almıştır. Türkiye ve AB, üyelik sürecinde iniş çıkışlar yaşamış ve bu durum Türkiye'nin Avrupa Birliği'nin Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası (CSDP) ile etkileşimine yansımıştır. Bu çalışma, Türkiye'nin AB kriz yönetimi misyonlarına/operasyonlarına katılımını/katılmamasını analiz ederek, Türkiye'nin CSDP ile olan sinerjisinin evrimini anlamayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda ve bu evrimin anlaşılması için "tek tip bir yaklaşımın" yeterli olmadığı inancıyla hareket eden çalışma, Avrupalılaşma ve Avrupa'dan uzaklaşma argümanlarına, bu argümanları desteklemek için Türkiye'nin barış koruma rolüne ve alternatif motivasyonlar sunmak için kurumsal yumuşak denge kavramına başvurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: OGSP, Kriz Yönetimi, Avrupalılaşma, Yumuşak Denge Politikası, Barış.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Ufuk Üniversitesi, Ankara/Türkiye, İİBF, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, elif.ozdilek@ufuk.edu.tr, ORCID No: 0000-0003-0907-8771.